

Ára 1 lej

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 81
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 45. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932. augusztus 9

A jó öreg

Amerikai szenátor, Borah, újra beszélt s ezzel a beszédével megint nagy feltűnést keltett. Az öreg urnak, ugylátszik, kedvenc vesszőpáripája a leszerelés és a háborus adósságok és jóvátételek állandó kapcsolatba állítása, mert ismét azt hangoztatta, hogy ha a rakoncátlan rossz gyerek, a folytonosan csak háborusdít játszani akaró Európa hajlandó lenne felhagyni a háborusdival, ha kész lenne szemétdombra vetni harci játékszerait, akkor Amerika elő kell álljon a jutalommal és el kell engednie Európa háborus adósságait, mert akkor ugyanis megtérül minden elvesztett cent az európai jólét árán.

A jó öreg Borah beszél, beszél, de a rakoncátlan, fejétvesztett gyerek nem hallgat rá. Nekünk puskák kell, nekünk ágyú kell, nekünk hadihajók, repülőgépek, tankok, lángszórók kellene. Mi nem tudunk megélni mérges gázok nélkül, hadi szövetség nélkül. Nekünk nem kell kenyér, nincs szükségünk ruhára, ha csak nem egyenruha az, nincs szükségünk nyugalomra, nincs szükségünk kultúrára, nincs szükségünk semmire, ami nincsen összefüggésben a háborusdival.

Mi nem engedünk a régi jó háborus világból, fiainknak nincs más hivatásuk, mint minél több időt tölteni el a haditudományok elsajátításában. S aztán majd, ha már nagyon elkészültünk, hajrá! gyerünk egymás ellen: üsd, vágd, bombázd, fojtsd agyon gázaiddal az egész világot, mert csak így lehetsz méltó fia az öreg Európának.

Mit nem akar az a naiv öreg amerikai? Leszerelést prédikál. Hiszen Hitler megmutatta már, hogy ott, ahol nincsen elegendő törvényes hadsereg, parthadsereggel is kitudják egymást irtani az emberek.

Kár tehát minden szóért, te jó jó öreg Borah, ime, megkontrázzuk a te kotnyeleskedésedet, nekünk nem kell a te jóakarated, mi nem hagyjuk a mi kedvenc játékszerünket. Hiába akarod bóraként elpusztítani terveinket, nem engedünk egy jótányit sem. Nekünk igenis kellene azok a tankok és hadirepülők s ha nagyon sokat beszélsz, majd rajtad fogjuk kipróbálni legújabb gáztalalmányunkat.

Kolozsvár közelében felfedezett földgáz feltárása egyszerre megoldaná a város gazdasági problémáit

Földgázt Kolozsvárnak!

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt” mai számában terjedelmes cikk keretében számoltunk be arról a nagyszabású programról, amelyeket a mostani időközi bizottság állapított meg és tűzött maga elé megvalósítás végett. Cikkünk városszerte öröndetes visszhangot keltett, aminek legeklatánsabb bizonyítéka, hogy lapunk szerkesztőségénél már is többen érdeklődtek a városi tanács új programjának megvalósításával kapcsolatos dolgok iránt. Ezek közül az érdeklődések közül messze kiemelkedik érdekes és komoly városfejlesztési szempontjaival az a könnyen kihasználható ötlet vagy hogy inkább megérdemelné, hogy nevezzük tervnek, amely lényegében nem is egészen új, hiszen beindított alapja és szinte történeti előzménye is van már várospolitikánkban.

Annak idején a legszélesebb körökben nagy érdeklődést és még nagyobb visszhangot keltett az az öröndetes tény, hogy

Kolozsvár közelében még tudományosan fel nem kutatott, technikailag fel nem tárt, de határozottan megállapított s közgazdaságilag a legnagyobb arányokban kihasználható földgáz-forrásokat találtak, amelyeknek feltárása és értékesítése könnyen és olcsón megoldható az újra kinevezett Kolozsvár világítási és fűtési problémáját, másrészt pedig állandó és kiterjedt munkaalkalmat szerezne a napról-napra fokozódó munkanélküliség következtében beálló városi nyomor levezetésére.

Mint annyi szép megvalósításra váró gondolat és terv, természetesen ez a rendkívüli terv is csupán csak felvetett ötlet maradt, a gazdasági szempontból olyan nagy értékű jelenségnek, tovább már nem néztek utána s így minden maradt az első szónál és az első felröppent lehetőségénél.

Az új időközi bizottság nagyon helyesen tenné, ha programjába beiktatná ennek az eldu-

gult ötletnek újabb napirendre tűzését s folyamatba tenné a feltárandó forrás tudományos kivizsgálását.

De ha ezek a kutatások nem is vezetnének megfelelő eredményre, a földgáz ügyet akkor sem szabad egyetlen városi programtervezetből sem kihagyni már.

Kolozsvár városának annak idején előnyös szerződése volt a Magyar Földgáz Rt., illetőleg ezzel kapcsolatosan a németországi UEG földgáz részvénytársasággal, amelyek kötelezték magukat, hogy a földgázt 1919 február haváig a tervezett szerződés alapján Kolozsvár városába bevezetik. Ennek a nagyszabású városi akciónak a változott viszonyok szegték útját s azóta ez a kérdés — nem tudni kinek vagy kiknek a hibájából, illetőleg a mulasztása folytán teljesen lekerült a napirendről.

A régi választott városi tanács ugyan a földgáz bevezetése végett újra megkezdte a komoly tárgyalásokat az illető részvénytársaságokkal, a folyton változó kormányrendszerek miatt azonban ezek a közérdekű tárgyalások is-

mét megszakadtak. Az előző kormány idejében működő interimár-bizottság Kolozsvár város földgáz kérdését már az idő rövidsége miatt sem tárgyalhatta, de több más nagyfontosságú közigazgatási kérdéssel együtt nem is próbálta tárgyalni, s így az egész földgáz-kérdés azóta a feledés homályába merült.

Ismerve az új időközi bizottság, különösen dr. Deleu Viktor polgármester nagyszabású programtervezetét, s már rövid működése alatt is tapasztalt komoly ügybuzgalmát, a város közigazgatási és anyagi érdekeinek fellendítése,

a folyton fokozódó munkanélküliség csökkentése céljából és Kolozsvár lakosságának olcsó világítási és fűtési ellátása érdekében is felhívjuk a jelenlegi időközi bizottság, valamint dr. Deleu polgármester figyelmét erre a nagyfontosságú kérdésre.

Kezdje meg újra a város a földgáz bevezetésére vonatkozó tárgyalásokat és vigye dűlőre mielőbb a külföldi részvénytársaságokkal megkötendő szerződések ügyét.

Holnap fog megtörténni a kormány lemondása

BUCURESTI. A kamara, miután igazolja a még függőben levő néhány megye mandátumát, megválasztja Pop-Cicio Istvánt elnöknek, azután Vajda benyújtja a kormány lemondását.

Politikai körök véleménye szerint egy órán belül megalakul az új kormány is.

Tegnap a nemzeti-parasztpárt központi bizottsága Mironescu lakásán befejezte a kormányprogramra vonatkozó tanácskozásokat és véglegesen kitűzte azokat a kérdéseket, amelyeket a legközelebbi parlamenti ülésszakon tárgyalásra kerülnek. E problémák között, amint már jelentettük, első helyen áll a mezőgazdasági konverzió módosítása, azután október elsejei hatállyal egyes adónemeket is csökkenteni fognak. Törlik a szőlőtermelésről szóló Jonescu-Sisesti-

féle törvényt és végrehajtják a francia szakértők nemsokára felvetendő javaslatait is.

Ami a miniszterelnök személyét illeti, abból a nagy nyugodtságból, amely tegnap a nemzeti-parasztpárti sorokon végigáramlott, arra lehet következtetni, hogy Maniu Gyula meghajlott a közhangulat egyöntetű kívánsága előtt és vállalja a kormányelnökséget.

Egyébként külön szenzációszám-ba megy, hogy

Junian volt igazságügyminiszter bejelentette, hogy Karlsbadba megy egészségét helyreállítani.

Az elutazásnak kétségtelenül jelentős politikai háttere van, mert Junian egyike volt azon vezető politikusoknak, akinek kulisszák mögötti szereplése Maniut politikai passzivitásra kényszerítette.

A vidék katolikussága nem tud bele- nyugodni a Státus intézményének megszüntetésébe

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az erdélyi róm. kath. Státus ügye egyhamar nem fog nyugvóponttra jutni. Jogilag lehet, hogy megoldotta a kérdést a Vatikánnal kötött egyezmény, de a lelkekben nem talál megfelelő megoldást és nyugalmat a a szentatya legfőbb intézkedése sem. Ezt bizonyítják azok az újabb és újabb elkeseredet hangok, amelyek a vidékről csak most kezdenek feljutni ide hozzánk. A vidék pedig nem olyan türelmes és főleg nem olyan hirtelen bele nyugvó a dolgokba, mint a nagyvárosi ember. Ott lenni a székely vármegyékben hevesebben forr a vérük az embereknek s legyen az Státus vagy más ügy, más a véleményük legtöbbször, mint a nagyvárosi embernek. S minthogy ott a fenyesések között a levegő is egészségesebb, nem lehetetlen, hogy a gondolkodásuk is egészségesebb, pezsőbb, világosabb.

Hetekkel ezelőtt a román lapok irtak nagy cikkeket a Státusról. A miniszter ur és a kormánybiztos ur replikáltak egymásnak. Furcsa kis szóvita volt, érdekes kulisszatitkokat ismert meg az ember belőle, szinte nem is lehet elképzelni, hogy olyan személyi dolgokon fordulhasson meg évszázados intézmény sorsa, mint amilyeneket ebből a hírlapi párbajból tudomásul veszünk. De úgy van az a legtöbbször. Kis dolgok szülik a nagy eseményeket és a legnagyobb események sorsa is egy-egy hajszál-tól vagy narancshéjtól függ. Ezek a cikkek azt mutatják, hogy román körökben is izgat még a kérdés, azok részére sem hozott megnyugvást a döntés, ki csodálkozik tehát azon, ha magyar körökben még kevésbé pihent el a Státus

viharos problémája.

Mert magyar körökben még csak ezután fog felviharzani a Státus ügy, úgy látszik. Az egyházmegyei tanácsstag-választások igen jó apropos arra, hogy a vidék is hozzá szólhasson az ügyhöz s szinte mindenhol el is hangzik az éles kritika. Különösen a székely megyékben nagy az elkeseredés. Hiába nyugtatta meg a Státus elnöke a közvéleményt, hogy az egész Státus-kérdés jóformán csak névcsere-rét öltött, egyébként minden marad a régiben, ráérő vidéki jogviszony alapos tanulmányokat készítenek és azokban ellentmondanak a Státus elnöke megnyugtató kijelentéseinek. A püspök ur kegyelmes szavai is csak csillapítják a hangulatot, de nem nyugtatják meg az embereket.

Sőt, erőlyes védelmet kérnek. Mert féltik a Státust, illetve a helyette életbelépő egyházmegyei tanácsot. Félnék attól a danáida ajándéktól — amit most kaptak a régi Státus helyett, mondják az aggodalmasok. És az elveszett jogok helyett életbeléptetett új jogok hatásos védelmét kérik már előre az új tanácstól.

A vízipóló mérkőzések során tegnap Németország Brazília ellen játszott. A mérkőzést, amelyet Komjády Béla vezetett le, a németek 7:3 (4:1) arányban nyerték meg.

A mérkőzés után a brazilok példátlan botrányt rendeztek. A botrány odáig fajult, hogy tetteles inzultusra került a sor. A rendőrségnek alig sikerült megszabadítani Komjádit és a védelmére siető magyarokat a brazilok inzultusától. Az olimpiai bizottság, ahogy tudtára jött a botránynak, azonnal összeült és úgy határozott, hogy a botrányokozó brazilokat eltiltja a további olimpiai szerepléstől.

Gyephokki mérkőzést játszott tegnap USA csapata a japánokkal. A japánok mindvégig fölényben voltak és 9:2 arányban győztek.

100 méteres női gyorszás olimpiai bajnoka Madison (USA) 1 p. 06.6 mp. Olimpiai rekord. 2. Den Ouden (holland) 1 perc 07.8 mp. 3. E. Garotti (USA) 1 p. 08. 2 mp.

A műugrás olimpiai bajnoka Miskey (USA). 2. Riley Gollizen (USA).

Az egyéni épéversenyek során a magyar Benkő szépen kezdte meg szereplését és három győzelem után a döntőbe került.

A betörők lelőtték a felriadt orvost

BUCURESTI. A tegnap éjjel Cosma Banu doktor lakásába ismeretlen emberek törtek be, ahol az orvosi műszereket és más értékeket akarták összeszedni. Banu doktor észrevette, hogy a szobában betörők garázdálkodnak, s kikelve az ágyból kiabálni kezdett, mire a betörők egyszerűen lelőtték. A betörők közel 100.000 lej értéket vittek magukkal.

Villany-, házi telefon-, csengő- és vízvezeték szerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram Iancu (Petőfi-u.) 17. szám.

RÁDIÓ

KEDD, augusztus 9.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19:10: Könnyű és román zene. 20: Rádió-szabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Rádió-szabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Rádió-zene. 21:30: Előadás. 21:45: Ének. 22:05: Rádió-zene. — Budapest. 11:15: Katonazene. 14: Déli hangverseny. 14:05: Rádió-kvintett. 18: Gramofon. 19:30: Felolvasás. 20: Az operaház zenekarának hangversenye. 21:15: Felolvasás. 21:45: Magyar népdalok. 22:45: Vidám-est. Utána Magyar-jazz, majd Magyar Imre cigányzenekara. — Bécs. 14: Gramofon. 14:40: Anday Piroska gramofonon. 15:10: Gramofon. 17:20: Régi német népdalok. 19: Machozene. 21:40: Katonazene. 23:45: Táncczene.

A Dnyeszter partján minden- naposak az összetűzések

CHISINAU. A szovjet-kurírok, úgy látszik augusztus 1-én elvégezték dolgukat, mert mindgyakrabban szöknek haza — tul a Dnyeszteren, vörös Oroszországba. Tegnap éjjel Balta-Hagiamus mellett, két ismeretlen, gyanús alak igyekezett a Dnyeszter felé. A román határőrök észrevették s igazolásra szólították fel őket. A gyanús alakok igazolás helyett azonban lövöldözni kezdtek a határőrökre. Közelharc fejlődött ki. A két em-

ber majdnem egy óráig tudta magát tartani, mikor a granicsárok segélycsapatot kaptak s így sikerült nekik az egyiket lelőni, a másik azonban az éjszaka leple alatt beleugrott a folyóba és nyoma vészett. A halottat kikutatták és több fontos chifre-írást okmányt találtak nála, valamint néhány kézi-gránátot. Megállapították, hogy mindkettő szovjet kém volt. A talált tárgyakat a határőrök átadták a hadbírósnak.

Olimpiász

A brazilaiak példátlan botrányt rendeztek a vízipólón s ezért kizárták a további mérkőzésekből

LOS-ANGELES. Az olimpiász tegnapi versenynapja újabb sikereket hozott a magyar színeknek. Pelle István tornászvilágbajnoksága után — amint azt elsőnek írtuk meg a „Jóreggelt!”-ben — a magyar vízipólócsapat a világbajnokság felé vivő útjában lehengerelte a japánokat. Részletes olimpiai eredmények a következők:

Magyarország-Japán vízipóló-mérkőzés 18:0. A magyar csapat tartalékosan állott ki a következő összeállításban: Bartha—Ivány, Sárkány—Halassy—Vértessy, Né-

mét, Keserü II. A magyar csapat túlneményes játékot produkált és valószínűleg lehengerelte a japánokat és újabb akadályt hárított el maga elől a világbajnokság felé vivő útjából. A gólokat Német (8), Halassy (6), Keserü II. (2) és Vértessy (2) dobták.

Tegnap kezdődtek meg a tornász csapatversenyek. A magyar tornászok sikeresen kezdték szereplésüket és az első napi pontversenyben második helyen állnak 101 ponttal Amerika 103 pontjával szemben.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Ebéd, vacsora, kifogástalan házikoszt havi abona 800 lej kihordásra is. Cim Karolina-tér 5. Bodega. Ipartestületi-épület.

Szépfehérszű házasság, nagyon szép gyümölcsös eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Különbejárati szépen butorozott szoba, ort. kos. ellátással minden elfogadható árban azonnalra kiadó. C. a kiadóban.

Gobelin hímzések és különféle kézmunkák eladók. Cim megtudható a kiadóban.

16—18 év körüli tisztességes, rendes leányt keres gyermektelen házaspár, aki főzés kivételével az összes házi munkák elvégzésére vállalkozik. Cim a kiadóban.

Víz-, villanszerelést vállalkozó jutányos áron. Ferenc József-ut 93. szám.

60.000 lejig Albina bank betétkönyvet vásárolnék. — Cim kiadóban.

Írógépet keresek bérbe. Cim a kiadóban.

KIADÓ aug. 15-ére egy két szoba, konyha, fürdőszoba lakás. Értekezni a Str. Fantanelei (volt Vasvári Pál-ucca) 56. sz. alatt

Lapelárusítókat magas jutalékkal felveszünk!

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

Jóreggelt!

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejért!

4 tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi eseménye-

ket közli. Hirforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus 9. Kedd. Róm.
kath. V. János, Emőd. Prot.
Roman. Roland. Görög. Ap. Mathie. Izr.
7. Ab.

Jóestét!

Beszélgetés a kormánypárti klubban.
— Olvasta? Titulescu londoni követ
belép az új kormányba.

— Akkor nagy követ ejt le a szí-
vünkről...

Határidő.

A Vajda-kormány szerdán vagy csü-
törtökön okvetlenül lemond. Ha nem,
akkor pénteken vagy szombaton...

Egy svájci kimutatás szerint Romá-
nia a világ legolcsóbb helye.

Ezt mi is elmondhatnók, ha svájci
frankban lehetne nálunk vásárolni...

A Morgan-társaság külföldi mintára
Kolozsváron is bevezeti az emlékeztető
telefonát. A központ figyelmezteti az
előfizetőt a nagyobb eseményekre.
Gyakran kapunk majd ilyen figyelmeztetést:
Ne felejtse beküldeni a telefon-
díjat...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárás je-
lentése szerint északi légáramlás,
egyes helyeken, kivált Keleten,
még esők, a hőmérséklet lényeges
változása nélkül.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Dr. Hintz Főter, dr. Halász (Piata
Cuza Vodă), dr. Flohr C. Reg. Fer-
dinand, dr. Nagy Str. Eminescu.

— **József főherceg 60 éves lett.**
József főherceg tegnap tartotta 60-
ik születésnapját. Ez alkalommal
számosan keresték fel szerencse-
kívánataikkal. A herceg a Szent-
györgyvári palotájában családja je-
lénletében fogadta az üdvözléseket
és szerencsekívánatokokat. Az esti
órakban a cserkész csapatok vo-
nultak fel a Budai Dalárda, majd
a Törökvis Dalegyet pedig három-
három magyar népdalt énekelt el
az ünnepelt tiszteletére.

— **Liechtenstein hercege újabb
területtel növelte birodalmát.**
Liechtenstein uralkodó hercege
megvásárolta báró Guttmann Re-
zso 30.000 holdas stájerországi
birtokát és hozzá a kalwangi kas-
télyt. A herceg új birtoka majd-
nem fölér a liechtensteini herceg-
ség területéhez.

— **A nagy felhőszakadás követ-
keztében hegyek indultak meg és
falvak pusztulnak el.** Konstancá-
ból jelentik: Tegnap és tegnap-
előtt a hatalmas felhőszakadások
következtében a talaj teljesen át-
ázott, úgyhogy a forgalmat is meg-
kellett néhány órára szüntetni.
Több helyen a hegyek is meg-
csuszáltak. Stefan cel Mare község-
ben egy hegy teljesen megindult, s
az alatta levő Jon Grigore házalkó-
ját teljesen eltemette. A gazda fe-
lesége, 2 éves leánykaja és 60 éves
szolgája meghaltak.

— **Egészséges fiúgyermeket ho-
zott életre a villamoson.** Igen ér-
dekes eset történt Galacban tegnap
délután, amely a maganemében
ritkítja párját. Marin Anna áldott
állapotban levő asszony felszállt
a villamosra, a kórházba akart
menni szülés végett. Amint a vil-
lamos elindult, az asszonyon szü-
lési fájdalmak vettek erőt és rö-
vid negyedórai kínlás után
egészséges fiúgyermeket szült a
villamoson.

Hivatalos titok alatt őrzik az új nyugdíjak kiszámítási módszerét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Munkatár-
sunk ma délelőtt felkereste Tartia
pénzügyigazgatót és kérte, hogy
adjon felvilágosítást a nyugdíj il-
letmények új kiszámítási módsze-
réről. A pénzügyigazgató ur vá-
laszképen leküldte munkatársun-
kat a nyugdíjasok hivatalába Szé-
kely főnökhöz, mert nála van a
nyugdíjakról szóló rendelet. Itt
megismételtük a pénzügyigazgató
urnál tett kérdésünket, mire Szé-
kely ur azzal válaszolt, hogy
**az a módszer, amely szerint
az új nyugdíjakat kiszámítják,
igen bonyolult, de máskülön-
ben is hivatalos titok.**

Mindössze annyi felvilágosítás-
sal szolgált erre a kérdésünkre,
hogy két kategóriába sorozható a
módosított nyugdíjak kiszámítása:
Azon nyugdíjasok, akik 1840
lejnél kevesebb nyugdíjat élvez-
tek és az idej nyugdíjcsökkentés
alapján nyugdíj levonásban része-
sültek, most ismét vissza kapják az
őket megillető régi illetményüket.

A második kategóriába már bo-
nyodalmasabb. Ez vonatkozik az
1840 lejen felüli illetményekre.
De erre vonatkozóan nem volt haj-
landó közölni a kulcsszámokat.
Igy hivatalos titok a kulcsszámok
közlése.

Ma kezdődött az elnyűtt köny-
vecskék számfejtése, amely szom-
baton ér véget. 3000 nyugdíjas
sorsa függ ettől a művelettől, amit
nem szabad nyilvánosan tudni, ha-
nem csak benn a hivatalban in-
tézhetik el. A jövő hét közepéig
körülbelül elintézik ezt a munkát.
Azután majd az újságok útján fog-
ják kihirdetni, hogy mikor és mi-
lyen formában fizetik ki a szeren-
csétlen, falat kenyérre váró, szá-
malonraméltó nyugdíjasokat.

Tehát a jövő hét közepén. Kö-
rülbelül 10 nap múlva, hogy ezzel
is húzzák az időt. Addig egész
nyugodtan, akár fel is fordulhat
a zsírcs ígéretekkel táplált éhes
nyugdíjas.

— **Szegényen halt meg Seypel
kancellár.** Abban a kolostorban,
ahol Seypel volt osztrák kancellár
lakott, felbontották az elhunyt ál-
lamférfi borítékba zárt végren-
delését. Az egész írás csak egy ol-
dalra terjed, mert nem sokról volt
végrendelkeznie, szegényen halt
meg, csak gazdag könyvtára ma-
radt utána, egyházi, gazdasági és
politikai művek, amelyeket a ko-
lostor könyvtárának hagyományoz-
zott. Ezenkívül maradt utána egy
aranyóra láncsal és nagyon kevés
papírpénz, valószínűleg utolsó
nyugdíjának maradéka.

— **Sztalin, mint molesztár.** No-
vember havában hatalmas ünnep-
séget rendeznek egész Szovjet-
országban a bolsevista ura-
lom 15 éves évfordulója emlékére.
A mozi, amely a bolsevista propa-
gandában óriási szerepet játszik,
ez ünnepségekben is első helyre
kerül. Az ünnepségek akkora je-
lentőségűek, hogy maga Sztalin, a
vörös diktátor is elhatározta, hogy
a filmen fel fog lépni és a főszere-
pet fogja játszani.

— **Az amerikai újságkirály su-
lyosan megsértette Európát.** Hearst
a híres amerikai újságkirály, egy
rádióbeszédében a legsúlyosabb
sértő kifejezésekkel illette a lau-
sannei konferenciát, amelyet Ame-
rika kifizetését célzó zsarolási ki-
sérletnek és szélhámoságnak mi-
nősített. Miután beszédét az angol
sajtó nem közölte, Hearst több
londoni lapban egy-egy oldalt bé-
relt hirdetései célokra, hogy ott té-
tesse közzé beszédét. Nagy volt
csalódása, midőn az összes lapok
visszautasították a beküldött „hir-
detési” szöveget, melyet nem kö-
zölhetők minősítették, tekintet-
tel az Anglia és a többi európai
hatalmak ellen használt gyalázó
kitételekre.

— **Lótolvajok garázdálkodnak
Kolozsváron.** Nagy János Cukor-
gyár-uccai lakos bejelentette a
rendőrségen, hogy istállójából is-
meretlen tettes elloptott egy négy
éves csikót. A rendőrségnek az a
gyanúja, hogy a lótolvajlás annak
a bandának a tagjai követték el,
akik az utóbbi időben az egész
megyében veszélyeztették a lótar-
tók gazdák vagyonbiztonságát. A ren-
dőség a lótolvaj kézrekerítésére
bevezette a nyomozást.

— **Leszállították a kolozsvári
szállodai szobák árait.** A városi
tanács legutóbbi ülésén foglalko-
zott a szállodai szobák áraival s
azokat 20 százalékkal leszállítot-
ta. A szállodai szobák 20 százalé-
kos árredukciója már életbe is
lépett s ennek ellenőrzése végett
értesítették a rendőrséget.

— **Agyonverték a menyasszonyt
és vőlegényét.** Tömörkény község-
ben az aratók mulatságra gyűltek
össze a korezmában. Kotormán
József 23 éves aratómunkás a
menyasszonyával jött el. Mulato-
zás közben az egyik legény meg-
sértette Kotormán menyasszonyát.
Az aratómunkás védelmére kelt
menyasszonyának, erre általános
verekedés támadt. A legények a
korema udvarán Kotormán Jó-
zsefet és menyasszonyát összerug-
dalták és halálra táposták. Mire a
csendőrök odaértek, mindkettő ha-
lott volt. A gyilkos legények kéz-
rekerítésére a csendőrség megindi-
totta a nyomozást.

— **Meghalt Ferenc József tör-
vénytelen fia.** A marienbadi kór-
házban meghalt egy Adolf Slavicek
nevű csavargó, aki azt állította
magáról, hogy I. Ferenc József tör-
vénytelen gyermeke. Megkövetel-
te, hogy mindenki „Adolf főher-
ceg öfenségenek” címezzé. Halála
után megtalálták végrendeletét,
amelyben kórházi orvosát és an-
nak összes utódait nemessé neve-
zi ki.

— **Kerékpártolvajt fogott a rend-
őség.** A rendőség lefogta Tamás
Lupu István tordaszentlászlói la-
kost, aki számnélküli kerékpárral
közlekedett a kolozsvári utcákon.
Az egyik rendőr a kerékpárost
igazolásra szólította fel, de Tamás
Lupu István a kerékpár eredetét
nem tudta igazolni. A rendőség
gyanusnak találva a kerékpár ere-
detét, megindította a nyomozást.

— **Az ablakon mászott le a be-
törő.** Lázár Erzsébet Donáth-ut
84. szám alatti lakos tett feljelen-
tést a rendőség bünygyi osztálya-
nál ismeretlen tettes ellen, aki la-
kása ablakán bemászott a szobá-
ba, ahonnan 1200 lej értékű ruha-
neműt lopott el. A rendőség a
feljelentés alapján bevezette a nyo-
mozást.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

— **Propaganda kirándulások.** Az
EKE Gyopár Turista csoportjának
vezetősége folyó hó 14-én az aláb-
bi autós, kerékpáros és gyalogos
propaganda turákat rendezi. 1. Csoport
autóval három napra
Györke Márton vezetésével a Gyil-
kos-tó és Békási szorosba, részvé-
teli díj tagoknak 300 lej, vendé-
geknek 320 lej. 2. Csoport közki-
vánatra autóval Félix- és Püspök-
fürdőre Cigler Lajos vezetésével,
Részvételi díj tagoknak 140 lej,
vendégek 150 lej. Indulás szomba-
ton este fél 12 órakor. 3. Csoport
autóval a vadregényes és festői
szépségű Szolcsvai és Ponori buvó-
patakhöz Gebefügi András vezeté-
sével. Részvételi díj tagoknak 70
lej, vendégeknek 80 lej. Indulás
vasárnap reggel 5 órakor. 4. Cso-
port kerékpárral Erdős József ve-
zetésével Kolozs sósfürdőre. In-
dulás reggel 5 órakor. 5. Csoport
gyalog Gergely János vezetésével.
Utirány: Hója-Angyal kut, Bácsi-
torok—Szent Bál-tető és Szamos-
parton Burgya felé haza. Gyüle-
kezés az induláskor minden cso-
portban a Mátyásházban és a Sza-
bó Jenő cégnél. Vendégeket min-
den csoportban szívesen lát az
egyesület.

— **A bajnokságot nyert teke-
csapat ünneplése.** A kolozsvári
Matador tekezőtársaság, amely az
idei tekebajnokságot győztesül küz-
delem után országos rekordered-
ménnyel nyerte, ma, kedden este
ünneplő győzelmét a Csizmadia-
szinben. A házi jellegű ünnepség
keretében külön ünneplésben fog-
ják részesíteni Móricz Bélát, a
Matadorok és a tekezőszövetség
agilis elnökét, akinek az érdeme
az, hogy a tekezés Romániában
komoly sporttá fejlődött. A Ma-
tadorok ma esti ünnepélyén a
többi tekező egyesületek is képvi-
seltetik magukat, hogy kivegyék
részüket a Matadorok és derék el-
nökük ünnepléséből.

— **Greta Garbo hazaérkezett
Svédországra.** Greta Garbo, a híres
film művésznő tegnap hazaér-
kezett Svédországra. A hajó érke-
zéséhez sok ezer számú közönség
ment ki és az érkező művésznőt
hatalmas fogadtatásban részesi-
tette. Grete Garbot a hajó kikötése
után a hírlapírók tömege kereste
fel, akiknek kérdésére a művész-
nő kijelentette, hogy hazatérésé-
nek az az oka, hogy megunt a
hollywoodi életet, pihenni és lete-
lepedni tért vissza Svédországra.
A hírlapíróknak arra a kérdésére,
hogy Kreuger gyufakirály palotá-
ját tényleg megvenni szándékozik,
a művésznő a válaszadás elől ki-
tért és választ sem adott.

— **Paraguay Amerika segítségét
kérte.** Paraguay kormánya a brit
kormányhoz fordult és támogatá-
sát kérte önvédelmi harcában Bo-
livia ellen.

**Terjessze mindenütt
a „Jóestét!”-et**

Kommunista önmerényleteket lepleztek le Németországban

Hitler megegyezik a Papen kormánnyal

MÜNCHEN. A Nemzeti Szocialista Párttudósító „Uccai terror kommunista parancsra” cím alatt szenzációs leleplezéseket közöl a vörös frontarcosszövetség központi vezetőségének Berlinben tartott üléséről. A megbeszélések eredményeit eszerint a párt irodák vezetőihez küldött következő utasításokban foglalták össze:

A szövetség legidősebb és

legkitartóbb tagjaiból külön csoportokat kell alkotni arra a feladatra, hogy a saját helyiségeinek és irodáink ellen bombamerényleteket hajtsanak végre. Az elől sem szabad visszariadnunk, hogy még vezető elvtársaink életét is kockára tegyük,

természetesen nem válogatás nélkül.

Még kevésbé kell tekintettel lenni a szociáldemokrata szakszervezetek és fogyasztási szövetkezetek és fogyasztási szövetkezetek épületeire és más intézményeire.

Minél nagyobb pusztításokat okozunk, annál nagyobb lesz a tömeg haragja és elkeseredése

az állítólagos tettesek, a nemzeti szocialisták ellen.

Bomba, bomba, kézigránát

BERLIN. Allensteinban több kézigránáttal összerombolták az Abraham az allensteini kommunista szervezetben vezető állást töltte be. A tettesek gépkocsin menekültek. Egy gyanúsítottat a rendőrség letartóztattott.

A braunschweigi robbanás szörnyű pusztítást okozott. A Lange-strasse és a Spitzgasse sarkán mintegy husz házon végzett tetemes rombolást. A letartóztatott két horogkereszt gyanúsított megölt és teljes vallomást tett.

A schleswig-holsteini robbanó merénylet tettesének kutatása során újabb három letartóztatás történt az újabbakkal együtt hét nemzeti szocialista rohamszervezeti tag van letartóztatva a rendőrségen.

Tisztázódik a helyzet

BERLIN. Papen kancellár szabadságáról visszaérkezett Berlinbe, ahová Hindenburg elnök is csütörtökre haza fog térni, hogy részt vegyen a nemzeti alkotmány évfordulójának ünnepélyén. Holnap reggel ülnek össze a kormány tagjai, hogy a helyzetet megtárgyalják és elhatározzák, milyen álláspontot foglaljanak el a nemzeti szocialisták, sem más politikai pártok nem akarnak új választásokat, amint azt az utóbbi időben hirdették. Egyelőre a centrum-párt megelégszik azzal, hogy a kormányzás felelősségét a nemzeti szocialistákra hárítsák, mert csak így gondolják, hogy véget vethetnek annak a már rendkívüli méreteket öltött véres polgárháborúnak, amely az utóbbi időben Németországban lejátszódott. Ezt ígéri Hitler és legbizalmasabb embere, Göhring kapitány is. Ezzel

szemben a kormánykörök azon a véleményen vannak, hogy Papen ne engedje át a hatalmat teljesen Hitlernek kezébe. Mindenesetre

a hét folyamán a német politikai helyzet tisztázódni fog.

BERLIN. Hitler Adolf, a nácik vezére, kiadta az utasítást a nemzeti szocialista rohamcsapatok vezetőinek, hogy

tartsanak szigorú fegyelmet és óvják meg a rendet, mert ez

az előfeltétele a kormánnyal való megegyezésnek.

Papen kancellárnak elhatározott szándéka, hogy

kormányát azután is a pártokon kívül álljon, ha nemzeti szocialista miniszterek is lesznek a kabinetben.

A német nemzeti párt körében nagy az elkeseredés amiatt, hogy Hugenberg és vezérkara most is ki van kapcsolva a kormányalakításból.

Dufek Kálmán adósságai hátrahagyásával eltávozott Kolozsvárról

CLUJ-KOLOZSVÁR. A gazdasági krízis válságos napjai már nemcsak agyon sanyargatják városunk nehézségeivel küzdő polgárait, hanem el is üldözik őket messze idegenbe, ahová sietve menekülnek új egzisztenciát teremteni az elvesztett helyébe.

Dufek Kálmán kelmefestő és ruhatisztító Rózsa-uccai műhelyében már régóta szolgálta iparával Kolozsvár közönségét. A gazdasági élet leromlásával azonban ő is haladt párhuzamosan az anyagi romlás útján lefelé. Üzleti tartozásai egyre szaporodtak, az adóprás sem pihent, hanem igyekezett még

azt a kis fellelegzési lehetőséget is kizárni, amire esetleg Dufeknek kilátása volt.

Dufek megpróbált küzdeni az utolsó percig az adósságok ellen, de amikor azok már elnyeléssel fenyegették, utolsó lépésre szánta magát.

Összecsomagolta még megmaradt holmiját és családjával együtt elhagyta a várost.

A regát egyik nagyobb városába ment, ahol meg fog próbálni még egyszer talpra állni és az egzisztenciáját, amelyet a mostoha idők tönkretettek, újból megteremteni.

Ma vette tárgyalás alá az időközi bizottság az új város-fejlesztési programot

Áthelyezik a Deák Ferenc-uccai piacot, a fapiacot pedig a Monostori-utra teszik át

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt!” ma reggeli száma már közölte az időközi bizottság programját, amelyet a ma délelőtti városi tanácsülés vett tárgyalás alá.

A tervek között igen fontos a piac kérdése. Tekintetbe jön e pontnál a város fejlesztése is. Ennek megfelelően a posta megettí piacot ki fogják bővíteni és a

Deák Ferenc-uccai piacot megszüntetik s annak helyét parkirozni fogják.

E kérdésbe kapcsolódik a fapiac ügye is. Mint ismeretes a városba beszállított fa legnagyobb részét Monostor felől hozzák a városba.

A fapiacot tehát a bizottság az Árpád-ut végéről a Monostori-utra fogja áthelyezni.

Az Árpád-ut végén felszabadult részt pedig szabályozni fogják és ott egy modern pavillont fognak építeni járványos betegek részére.

A városi munkanélküliek helyzetének könnyítésére fog szolgálni a villany- és vízmű újabb tervezett nagyarányú munkálatai.

Deleu polgármester kijelentette, hogy az eddigi időközi bizottságok azért nem tudtak intenzíven fog-

lalkozni nagyobb tervekkel, mert hitelek nem vehettek fel. A minisztériumban már készül egy egy szakaszos törvény, amely

az időközi bizottságokat is fogja ruházni kölcsön felvételével.

A községi legelőket a felmerült nézeteltérések kiküszöbölése végett jövőben a város saját kezelésébe fogja átvenni.

Igen fontos része a terveknek az ingatlan kérdés reorganizálása. A bizottság úgy gondolja, hogy a költségeket a város lakóira fogja áthárítani minden ingatlan birtok négyzetméterére egy minimális díj kirovása által. A reorganizálást 3 évre tervezik.

Foglalkozott a bizottság a vágóhid ügyével is. Tervbe van véve az állatok átírási díjának, ugyszintén a vágóhídon felmerülő más költségeknek a kivizsgálása is.

— Öt nap óta egyfolytában esik. Debrecenben és környékén rövid szünetekkel öt napja szakadatlanul esik. Az ég állandóan borus, a hőmérsék öt fokra szállt le.

Kollektív tárgyalások az építési munkaadók és a munkások között

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az építésszek és munkásaik között a munkaügyi felügyelőségnek most folyó kollektív szerződés-tárgyalások, információink szerint a legjobb mértékben haladnak. A szerződés több pontjában megállapodás jött létre, a legfontosabb pont, a bérkérdés holnap kerül tárgyalás alá.

Az építésszek megbízottjai Viola Kornél mérnök, Rácz György és Hegedüs Gyurka, míg a munkások kiküldöttjének vezetője Ujhelyi Ferenc. A kötött szerződés kiterjed a kőműves, ács, kőfaragó munkásokra is.

Az elvesztett kilakoltatási per miatt a házigazda megverte a lakónőjét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt a kolozsvári járásbíróság nagyon érdekes ügyben tartott tárgyalást. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis a városháza melletti Zsigmond-féle házban a házigazda és lakója, Herceg Ernőné között heves szóváltás keletkezett, amit a háziúr részéről ütlegek követtek. Végül is a rendőrség közbelépése vetett véget a verekezésnek.

Az ügyben ma délelőtt megtartott tárgyaláson a tanuvallomások egyrésze igazolta, hogy Zsigmond megtámadta lakónőjét s a felperes orvosi látlettel tudja igazolni, hogy 22 nap alatt gyógyultak be a sérülései.

A verekezés a vádló szerint abból keletkezett, hogy a házigazda elvesztette az ellene megindított kilakoltatási pert. A vádlott azonban hosszabb idő óta tartó lakbér nemfizetéssel és lakója részéről tanúsított kihívó modorral indokolja a szerinte súlyos nézeteltérés kiobbanását. A bírő a tárgyalást elhalasztotta, mert úgy a vádlott, mint a felperes új tanúk kihallgatását kéri.

Egy öreg tanár és egy fiatal leány rejtélyes öngyilkossága

CȘERNOVIC. Az éjszaka a késő órákban Jankovszki György tanár, volt inspektor, 81 éves korában felakasztotta magát szobájában. Amikor szolgálója észrevette, az öreg tanár már halott volt. A ki-rendelt hatóság eddig még semmit sem tudott megállapítani, hogy a mindig jókedélyű öreg urat mi készíttette arra, hogy ilyen módon vessen véget életének. A legérdekesebb a dologban az, hogy amikor a mentők kiszállottak az öreg tanár lakására, a szomszéd szobából ordítva tört elő egy asszony segítségért kiabálva. A mentőorvos és a szolgálatos rendőrtiszt azonnal behatoltak a szobába, ahol megdöbbenve látták, hogy Kador Ilona 19 éves fiatal leány halva fekszik a szoba padlóján. Megállapítást nyert, hogy a fiatal lány mérget ivott és azzal vetett véget életének. Hátrahagyott leveleiben reménytelen szerelmére hivatkozik.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.